OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2012 Rhif 737 (Cy.97)

TIROEDD COMIN, CYMRU

Rheoliadau Gwaith ar Diroedd Comin, etc. (Gweithdrefn) (Cymru) 2012

Gwnaed - - - - *7 Mawrth 2012*
Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru - - *8 Mawrth 2012*
Yn dod i rym - - *1 Ebrill 2012*

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru fel yr awdurdod cenedlaethol priodol gan adrannau 39(6), 40 a 59(1) o Ddeddf Tiroedd Comin 2006(**1**), ac sydd bellach yn arferadwy ganddynt hwy(**2**), yn gwneud y Rheoliadau canlynol:

RHAN 1

Cyffredinol

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Gwaith ar Diroedd Comin, etc. (Gweithdrefn) (Cymru) 2012.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 1 Ebrill 2012.

(3) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Cwmpas a dehongli

2.—(1) Yn Rhan 2 o'r Rheoliadau hyn—

(a) mae rheoliadau 5 i 18 yn gymwys i geisiadau i Weinidogion Cymru o dan adran 38(1) o Ddeddf 2006 Act am ganiatâd i gyflawni gwaith cyfyngedig ar dir comin;

(b) mae rheoliadau 19 ac 20 yn gymwys i geisiadau i Weinidogion Cymru o dan adran 39(5) o Ddeddf 2006 am amrywio neu ddirymu unrhyw addasiad neu amod a osodwyd mewn perthynas â chaniatâd a roddwyd yn unol â chais o dan adran 38(1); ac

(**1**) 2006 p.26. Mae adran 61(1) yn cynnwys diffiniadau o "appropriate national authority" a "regulations".
(**2**) Trosglwyddwyd swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Weinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32) a pharagraff 30 o Atodlen 11 i'r Ddeddf honno.

(c) mae rheoliad 21 yn gymwys i geisiadau i Weinidogion Cymru o dan adran 23(2) o Ddeddf yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol 1971(**3**).

(2) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "arolygydd" ("*inspector*") yw—

(a) os Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod sy'n penderfynu, person a benodir gan Weinidogion Cymru i gynnal gwrandawiad, ymchwiliad neu archwiliad safle;

(b) os person arall yw'r awdurdod sy'n penderfynu, y person sy'n cynnal gwrandawiad, ymchwiliad neu archwiliad safle;

ystyr "yr awdurdod sy'n penderfynu" ("*the determining authority*") yw—

(a) Gweinidogion Cymru, pan fônt yn arfer swyddogaethau mewn perthynas â phenderfynu cais o unrhyw un o'r mathau y cyfeirir atynt ym mharagraff (1); neu

(b) person sy'n arfer swyddogaethau mewn perthynas â phenderfynu cais o'r fath yn unol â phenodiad o dan reoliad 3(1) (ac eithrio arolygydd a benodir i gynnal gwrandawiad, ymchwiliad neu archwiliad safle, ond nid i benderfynu cais);

mae i "cyfathrebiad electronig" yr ystyr a roddir i "*electronic communication*" yn adran 15(1) o Ddeddf Cyfathrebu Electronig 2000(**4**);

ystyr "Deddf 2006"("*the 2006 Act*") yw Deddf Tiroedd Comin 2006;

ystyr "hysbysiad o gais" ("*notice of application*") yw hysbysiad sy'n cynnwys y manylion a bennir yn rheoliad 7(2);

ystyr "tir comin" ("*common land*") yw tir o fath a bennir yn adran 38(5)(a) a (b) o Ddeddf 2006.

Penodi person i arfer swyddogaethau Gweinidogion Cymru

3.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru benodi person i arfer unrhyw rai neu'n cyfan o'u swyddogaethau mewn perthynas ag—

(a) ceisiadau o bob un, neu unrhyw rai, o'r mathau a grybwyllir ym mharagraff (1) o reoliad 2; neu

(b) un neu ragor o geisiadau penodol o unrhyw rai o'r mathau hynny.

(2) Rhaid i unrhyw benodiad o dan baragraff (1) fod mewn ysgrifen.

(3) Caiff Gweinidogion Cymru, ar unrhyw adeg, drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i berson a benodwyd o dan baragraff (1) ("person penodedig")—

(a) dirymu'r penodiad yn gyffredinol;

(b) dirymu'r penodiad i'r graddau y mae'n ymwneud â chais penodol nas penderfynwyd gan y person penodedig cyn yr adeg honno; neu

(c) dirymu awdurdod y person penodedig i arfer swyddogaeth benodol mewn perthynas â chais .

(4) Ni fydd hysbysiad o dan baragraff (3) yn effeithio ar ddilysrwydd unrhyw beth a wnaed gan y person penodedig cyn rhoi'r hysbysiad.

(**3**) 1971 p.vi, fel y'i diwygiwyd gan baragraff 4 o Atodlen 4 i Ddeddf 2006. Mae adrannau 39 a 40 o Ddeddf 2006 yn gymwys mewn perthynas â chais o dan adran 23(2) o Ddeddf yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol 1971 yn rhinwedd adran 23(2A) o'r Ddeddf honno, fel y'i mewnosodwyd gan baragraff 4(3) o Atodlen 4 i Ddeddf 2006.

(**4**) 2000 p.7. Diwygiwyd y diffiniad o "electronic communication" gan Ddeddf Cyfathrebu 2003 (p.21), Atodlen 17, paragraff 158.

Cyfathrebiadau electronig

4. Ceir defnyddio cyfathrebiad electronig i fodloni unrhyw ofyniad, a osodir gan y Rheoliadau hyn, i'r perwyl bod person i anfon hysbysiad neu ddogfen at berson arall—

(a) os canlyniad hynny fydd rhoi'r wybodaeth a gynhwysir yn yr hysbysiad neu'r ddogfen ar gael i'r person arall mewn ffurf gyffelyb i'r ffurf y byddai'r wybodaeth yn ymddangos ynddi mewn hysbysiad neu ddogfen a anfonid mewn ffurf brintiedig; a

(b) os yw'r person arall yn cydsynio ag anfon yr hysbysiad neu'r ddogfen ato yn y modd hwnnw.

RHAN 2

Gwaith ar dir comin

Cais am ganiatâd i gyflawni gwaith cyfyngedig

5.—(1) Rhaid i gais y mae'r rheoliad hwn yn gymwys iddo—

(a) cael ei wneud mewn ysgrifen ar ffurflen a ddarperir gan Weinidogion Cymru;

(b) cynnwys yr wybodaeth a bennir yn y ffurflen honno; ac

(c) cael ei lofnodi gan y ceisydd neu gynrychiolydd y ceisydd.

(2) Rhaid cyflwyno'r cais ynghyd ag—

(a) map sy'n dangos y tir comin y bwriedir cyflawni'r gwaith arno, gydag—

(i) ffin y tir comin wedi ei marcio ar y map â lliw gwyrdd; a

(ii) safle'r gwaith arfaethedig wedi ei farcio ar y map â lliw coch;

(b) pan fo'n briodol, plan neu luniad o'r gwaith arfaethedig; ac

(c) os yw'r tir yn dir comin cofrestredig, copi o'r cofnod perthnasol yn y gofrestr o dir comin.

Rheoli cais

6.—(1) Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl cael y cais, rhaid i'r awdurdod sy'n penderfynu anfon at y ceisydd i gydnabod ei fod wedi ei gael, a rhaid i'r gydnabyddiaeth honno gynnwys—

(a) y rhif cyfeirnod a ddyrannwyd i'r cais; a

(b) cyfeiriad post a chyfeiriad e-bost lle gellir anfon cyfathrebiadau ysgrifenedig ynglŷn â'r cais at yr awdurdod sy'n penderfynu.

(2) Rhaid i'r awdurdod sy'n penderfynu, naill ai ar yr adeg y mae'n cael y cais neu cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl diwedd y cyfnod a ganiateir ar gyfer gwneud sylwadau o dan reoliad 10, benderfynu pa un a ymdrinnir â'r cais—

(a) ar sail sylwadau ysgrifenedig,

(b) mewn gwrandawiad, neu

(c) mewn ymchwiliad cyhoeddus,

a hysbysu'r ceisydd o'r penderfyniad hwnnw.

(3) Os Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod sy'n penderfynu ac os penderfynant yr ymdrinnir â'r cais mewn gwrandawiad neu ymchwiliad cyhoeddus, rhaid iddynt benodi arolygydd i gynnal unrhyw wrandawiad neu ymchwiliad ac i ddarparu adroddiad ac argymhelliad i Weinidogion Cymru.

(4) Caiff yr awdurdod sy'n penderfynu, naill ai wrth gydnabod y cais neu ar unrhyw adeg ddiweddarach, roi cyfarwyddyd i'r ceisydd i—

(a) darparu unrhyw wybodaeth neu ddogfennau a hepgorwyd o'r cais;

(b) darparu unrhyw wybodaeth neu ddogfennau pellach sy'n angenrheidiol er mwyn galluogi penderfynu'r cais; neu

(c) anfon hysbysiad o'r cais at bersonau a bennir yn y cyfarwyddyd, neu arddangos hysbysiad o'r cais mewn mannau a bennir yn y cyfarwyddyd, yn ychwanegol at y gofynion yn rheoliad 7(1).

(5) Caiff yr awdurdod sy'n penderfynu bennu terfyn amser ar gyfer cydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a roddir o dan y rheoliad hwn.

Rhoi cyhoeddusrwydd i'r cais

7.—(1) Rhaid i'r ceisydd, ddim hwyrach na saith diwrnod ar ôl gwneud cais—

(a) cyhoeddi hysbysiad o'r cais mewn newyddiadur sy'n cylchredeg yn yr ardal lle bwriedir cyflawni'r gwaith;

(b) am gyfnod o ddim llai nag 28 diwrnod, arddangos hysbysiad o'r cais yn y prif fannau mynediad i'r tir comin y bwriedir cyflawni'r gwaith arno (neu, os nad oes mannau o'r fath, mewn man amlwg ar ffin y tir comin hwnnw); ac

(c) anfon hysbysiad o'r cais at—

(i) perchennog y tir y bwriedir cyflawni'r gwaith arno (os nad y ceisydd yw'r perchennog);

(ii) unrhyw berson arall sydd â meddiant o'r tir;

(iii) os yw'r tir yn dir comin cofrestredig, meddiannydd unrhyw eiddo a ddangosir yn y gofrestr o dir comin fel eiddo sydd â hawliau comin dros y tir ynghlwm wrtho, os yw'r ceisydd yn credu bod y meddiannydd hwnnw'n arfer yr hawliau hynny, neu y byddai'r cais yn debygol o effeithio ar y meddiannydd;

(iv) unrhyw berson arall y mae'n hysbys i'r ceisydd fod hawl ganddo i arfer hawliau comin dros y tir, os yw'r ceisydd yn credu bod y person hwnnw'n arfer yr hawliau hynny, neu y byddai'r cais yn debygol o effeithio arno;

(v) y cyngor cymuned (os oes un) ar gyfer yr ardal lle bwriedir gwneud y gwaith.

(2) Rhaid i'r hysbysiad gynnwys y manylion canlynol—

(a) enw'r ceisydd;

(b) enw'r tir comin yr effeithid arno gan y gwaith arfaethedig;

(c) disgrifiad o'r gwaith arfaethedig a'i leoliad;

(ch) cyfeiriad post a chyfeiriad e-bost lle gellir anfon unrhyw sylwadau;

(d) y dyddiad pan ddaw'r cyfnod a ganiateir ar gyfer gwneud sylwadau i ben, sef dyddiad na chaiff fod yn gynharach nag 28 diwrnod ar ôl y dyddiad y cydymffurfir yn llawn â pharagraff (1);

(dd) cyfeiriad lle mae'r ffurflen gais a'r dogfennau a restrir yn rheoliad 5(2) ar gael i'w harchwilio;

(e) yr amseroedd a'r dyddiadau pan ganiateir archwilio felly, sef amseroedd a dyddiadau y mae'n rhaid iddynt gydymffurfio â rheoliad 8(2) ; ac

(f) cyfeiriad lle y gellir cael copi o'r ffurflen gais ac o'r dogfennau a gyflwynwyd gyda'r cais.

(3) Rhaid i'r ceisydd hefyd anfon hysbysiad o'r cais at unrhyw bersonau, neu arddangos hysbysiad o'r cais mewn unrhyw fannau, fel a gyfarwyddir gan yr awdurdod sy'n penderfynu o dan reoliad 6(4).

(4) Rhaid i'r ceisydd roi hysbysiad i'r awdurdod sy'n penderfynu pan fo'r ceisydd wedi cydymffurfio â pharagraffau (1) i (3), a rhaid i'r hysbysiad hwnnw—

(a) cynnwys manylion o'r canlynol—

(i) y newyddiadur y cyhoeddwyd yr hysbysiad o'r cais ynddo, a'r dyddiad cyhoeddi;

(ii) y dyddiad y gosodwyd hysbysiad o'r cais ar y tir;

(iii) y personau yr anfonwyd hysbysiad o'r cais atynt, y dyddiad neu'r dyddiadau yr anfonwyd yr hysbysiadau hynny, a natur buddiant pob un o'r personau hynny yn y tir (os oes buddiant);

(iv) y man lle gosodwyd hysbysiad o'r cais ar y tir (gan gyfeirio at fap os oes angen); a

(b) cael ei gyflwyno ynghyd â chopi o'r dudalen berthnasol o'r newyddiadur y cyhoeddwyd yr hysbysiad o'r cais ynddo.

(5) Os caiff hysbysiad ei dynnu ymaith, ei guddio neu'i ddifwyno cyn bo'r cyfnod o 28 diwrnod y cyfeirir ato ym mharagraff (1)(b) wedi dod i ben, a hynny pan nad oes bai ar y ceisydd na bwriad ganddo i wneud hynny, rhaid trin y ceisydd fel pe bai wedi cydymffurfio â gofynion y paragraff hwnnw, os cymerodd gamau rhesymol i ddiogelu'r hysbysiad ac i'w ailosod pe bai angen.

Archwilio a chyflenwi copïau o ddogfennau

8.—(1) Rhaid i'r ceisydd sicrhau bod copïau o'r cais ac o'r dogfennau a gyflwynwyd ynghyd â'r cais ar gael i'w harchwilio yn y cyfeiriad a bennwyd at y diben hwnnw yn yr hysbysiad o gais, ar yr amseroedd a'r dyddiadau a bennwyd yn yr hysbysiad o gais.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraff (5), rhaid i'r amseroedd a'r dyddiadau pan yw'n ofynnol bod y cais a'r dogfennau a gyflwynwyd ynghyd â'r cais ar gael i'w harchwilio gynnwys yr holl oriau swyddfa arferol yn ystod cyfnod o ddim llai nag 28 diwrnod, sy'n dod i ben ar ddiwedd y cyfnod a ganiateir ar gyfer gwneud sylwadau.

(3) Caiff unrhyw berson ofyn am gopi gan y ceisydd, o'r cais ac o unrhyw ddogfennau a gyflwynwyd ynghyd ag ef, drwy ysgrifennu i'r cyfeiriad a bennir at y diben hwnnw yn yr hysbysiad o gais.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraff (5), rhaid i'r ceisydd ymateb i gais o dan baragraff (3) drwy gyflenwi'r dogfennau y gofynnwyd amdanynt cyn gynted ag y bo'n ymarferol.

(5) Caiff yr awdurdod sy'n penderfynu roi cyfarwyddyd sy'n awdurdodi trefniadau eraill ar gyfer archwilio neu gyflenwi copïau o ddogfennau, os bodlonir yr awdurdod na ellir, yn rhesymol, ddisgwyl i'r ceisydd gydymffurfio â'r rhwymedigaeth ym mharagraff (2) neu (4).

Methiant i gydymffurfio

9. Os yw'r ceisydd yn peidio â chydymffurfio â rheoliad 7 neu 8, neu ag unrhyw gyfarwyddiadau a roddir o dan reoliad 6, caiff yr awdurdod sy'n penderfynu—

(a) trin y cais fel pe bai wedi ei dynnu'n ôl;

(b) rhoi cyfarwyddiadau i'r ceisydd i unioni'r methiant i gydymffurfio (ac os yw'n briodol, estyn y cyfnod a ganiateir ar gyfer gwneud sylwadau); neu

(c) diystyru'r methiant i gydymffurfio, os bodlonir yr awdurdod sy'n penderfynu y byddai'n afresymol gwneud cydymffurfio'n ofynnol ac nad yw'n debygol y niweidir neb oherwydd y methiant i gydymffurfio.

Sylwadau

10.—(1) Caiff unrhyw berson anfon sylwadau ynglŷn â'r gwaith arfaethedig at yr awdurdod sy'n penderfynu erbyn y dyddiad a bennir yn yr hysbysiad o gais.

(2) Rhaid i sylwadau o dan baragraff (1)—